

મુંબઈવાળા ભાઈચંદ જગજીવન

ચોકશીના મોતીલાલ

કવિ મોહનલાલ દલપતરામે રચું તે

છપાવી પ્રસિધ કરનાર

ચુનીલાલ મગન[illegible]

દોહરો

આ દુનિયામાં આપણું, નથી નિરોગી કાય;

બેઠ પડી તે વળવી, કાં ઉરખ્યા કાં રાય.

અમદાવાદ

પીકાટે શેઠ પ્રાણલાલ અમરતલાલના ડહેલામાં

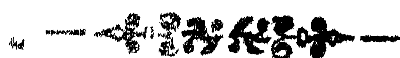
મોતીલાલ કાળીદાસે મંદાદયપ્રેસ

માં છાપ્યા.

સંવત ૧૯૩૨ સને ૧૮૭૬

કિંમત ૧ પાઈ.

ગરબી

અવસિથી અંગ મનુષ્યને જઇએ. એ રાગ.

સાંભળ સુ લોકો સજ્જન ... કરીએ મનરંજન,
સુંદર ... બાઇએ ... જગજીવન. બાઇ. ૧
મા... આરા ... કરીને દુકાનરે;
...માં ... નામ ... સનમાન. બાઇ. ૨
ગાસલેટ પ્રથમ પ્રગટતાં દિવે જેને સરકારરે;
દીવાળીની રોશનાઇ જોવા જેવી રચાતી તે ઠાર. બાઇ. ૩
ધરમશાળા સુરતમાં કીધી વડોદરામાં વાળ્પરે;
કઇક દિવસમાં કન્યાદાનો લાભેણો લઇ લાવ. બાઇ. ૪
સંવત ઓગણીશો અડત્રીશ વાસર મંગળવારરે;
મહા શુદી પંચમીએ કીધો વાસ વૈકુંઠમોઝાર. બાઇ. ૫
નારિ તેની ગુણવંતી ગજરા પુત્ર ચાર નિજ પેટરે.
છગા મોતીલાલ ને મંછા નરસિંહ નાનો નેટ. બાઇ. ૬
ઊભિ માકુલને ... ન કીધો ખ્યાલરે:
સુખ પછી માયચંદભાઇ આગ્યા એમ કહ્યુ તે કાળ. બાઇ. ૭

આગે આદીનાથ સુત એથા પણ ભાકરગત સારે;
તેને સમજાવીને કીધું બે બાહુને ઇનસારે, ભાઈ. ૮
એક લાખ છસે અડતાળીસ જુગ લીધી બાહરે;
અઢારશે સુડતેર ચોથા માસે માસ હેવાપ. ભાઈ. ૯
બારજ સરે ગજરાએ દીધા સુતને ગણતો ઉંબરે;
મનમોહન સ્વારથનું સોગી સોકો નહિ સરેહ. ભાઈ. ૧૦

ગરબી ૧૭

મારગ મુકીને કહુંછું કાના કપારનીજો એરાગ.
જમીન જોરૂ ને જર ત્રણ તેને બલાહારજો ટેક.
છે સકળાર્થ નિધિ વશ વર્ત્તે સંસારે જો; જ૦ ૧
કીધી સાહેબી માણ્યું સુખ ભાગ્યા જાયું જો;
દારૂણ દુખ તેને એક વખત આવી પડ્યું જો; જ૦ ૨
ગાડી ઘોડે કીધી સેલ પ્યાદલ આગીયાજો,
ફરતા ફકડી અઘોળ દીઠા ખાલી-આલો; જ૦ ૩
હરીવલ્લભ ભાખ્યું છે વડોદરે જો;
ભાઈ ઇચ્છા છે પરણાવીને તેને ઘરે જો. જ૦ ૪

ચુનીલાલ મગનભાઈને ભાઇ મંછા વગેરેજો;
સમસ્ત કુટુંબ દશાલાડ છે સાતી ભલીજો. ભ૦ ૫
ભાઇ ગજરાએ ઉમેદરી ઈચ્છા આપનેજો,
મોતીલાલ ની વહુ ભાઇ હરીને કહ્યુંઇનેજો. ભ૦ ૬
મુકુંદા સાથે સુંદર ચોરાનો ચતુરાઈથી જો.
ભાઇ માની સલાહથી ન શરમાઇ આપીજો. ભ૦ ૭
ચુનીલાલે પુરી સાક્ષી કારટમાં સહીજો;
શું હું આ કરૂં છું કૃત્ય વિચાર્યું નહીં જો; ભ૦ ૮
ન્યાયાધીશ નાના મોરોજી તેના થયાજો;
જસ્ટિસ ફાફરડ સોલીસીટર ઉભા રહ્યાજો, ભ૦ ૯
પ્રતિવાદી થયા ગુરુને વાદી હરિયાજો;
ઝીણી રેલવેમાં નોકરી ઉંચી મળીયાજો. ભ૦ ૧૦
આરૂ કાળસટેબલ તે ત્યાં મોતીલાલછે જો;
જોઉજો આ મોકસિંહજી શુભાગ્યે જો. ભ૦ ૧૧
એમના આશ્રયે આ ભાઈનો નિવાસછેજો;
સર્વ હાનથી આત્મહાન પુન્ય પ્રકાશજો. ભ૦ ૧૨
એવા રૂપ અખંડાનાદિમાં હોજો સદાજો;

જેની શિતળ છાયા જનની હરે આપદ જો. ગ૦ ૧૩
રાણા રાજને ધર્મ ધ પ્રજા પાળવી જો;
એવી આ નૃપે આદરી નિજની ચાલવી જો. ગ૦ ૧૪
હુજો દિન પ્રતિદિન ચડતી તેની ઘણી ઘણી જો;
આશીષ એ છે કવિ દલપતનું જ મોહન તણી જો. ગ૦ ૧૫

ગરબી ૩ જી.

મોહોલે પધારો મારા રાજ
માણિગર મોહોલે પધારો. એ રાગ,

કોઇ કોઇનું છે નહી ભાઇ,
પ્રત્યક્ષ આ દાખલો પેખો;
મડી સ્વાર્થથી સૌને સગાઇ,
પ્રત્યક્ષ આ દાખલો પેખો;
જને બંધનમાં ભાઇ ભીડાઇ,
પ્રત્યક્ષ આ દાખલો પેખો; ટેક
[illegible]

છડીને જુગાર;
બાપ દાદાએ અરજ કરી અહુવા,
પરંટ બાપ બોલાય, પ્રત્યક્ષ. ૧
માએ વકાળી દીકરી,
અપિ જુવાની એમ;
મોતીલાલ હરકોર બે;
મારા ચારે દાગીના કેમ. પ્રત્યક્ષ ૨
બાઈ અને બોનબુએ,
રાગાં માહરાં એજ;
મારા પસ પણ ગાહરી,
માનાના ઘર વિશે છેજ. પ્ર. ૩
રાજ કરાવા માંગું છું,
કુગાર જાણી લીલ;
એ કીધો છે મારશ કામ,
બાફરસન વકીલ. પ્ર. ૪
નાનાજી મોરા હતા,
નિર્મળ ન્યાયાધીશ;

સાક્ષી મુસલમાન તે,
આઇ ધણીનો ગહકનીશ. પ્ર. ૫
બીજો સાક્ષિ મિં ભાઇ,
આવ્યો શુભ દિનસાર;
કહ્યું બનાવટનો બધો,
ઉભો કીધો છે આ દિન તે ઠાક. પ્ર. ૬
પ્રતિવાદીના તરફથી,
ફાંકરક વડો વકીલ;
છીને ભરશા મેળવ્યો,
ભાઇ બોલાવ્યું શાફ દીલ, પ્ર. ૭
એકબીશમી જુબાઇએ,
કામનો કર્યો નિકાલ;
આપરૂને પાચ્યો નહીં.
ભલો ભાઇ તે શીલધામ. પ્ર. ૮
નહીતો દઇઆઇ પછિ,
કરત કેવો ઉપાય;
બચાવ તેત શો લેઇતો,

રહેત બેગળી નીજનિમાપ. પ્ર. ૯

ભેર બંધાવું વીટયો,
થઈ પ્રભુની ચોર;
દુનિયાં આ ફેટફેર છે,
ઘટે કામ ન કરવું ઘોર. પ્ર. ૧૦

કદી આપ આળખ, જો
ખાત ક્હેદ તે ઠામ;
કાળી ટીલી ભાળગાં,
અને નવખંડમાં રહેત નાગ. પ્ર. ૧૧

કેની મા કોણ દીકરો,
કોણ બેટો કોણ બાપ;
મોહન કેની માનની,
સગામાં સગો સ્વારથ આપ.

પ્રત્યક્ષ. ૧૨

ગરબી ૪ થી.

મારારે સ્વાગી બાવોને બાલા. એ રાગ.

સુનીલાલ આ શું કીધું,
વાહાલાંગા વેહેર બાંધી લીધું. સુ. ૧
સાળા સાળાહેલીને છેડી,
બનાવની બારી ખમે બેડી, સુ. ૨
ઉભા રહી સાક્ષી પોતે આલી,
જોયું નહી પાછું પોતે વાળી. સુ. ૩
આવું અઘટિત કામ કદી કરીએ,
ગુન્હેગાર ઈશ્વરના ઠરીએ સુ. ૪
સાળા સાળા હેલાને બાળી,
તરફેણ કીધા તે ઇચ્છા સાળી. સુ. ૫
બનેવી મોટો તું જાણી,
ખોટી વાતો દીલ વિષે આણી સુ. ૬
ખરૂં જોતાં સંભાળવાં એને,
જોઈએ તારે અને તેની બેન્યે. સુ. ૭
સાળીની તરફેનમાં આવી,
સાસુડીને આડું સમજાવી. સુ. ૮

પણ ભાઇ બેન કદી ભેળાં,
પણ માને દીકરા તણા મેળા. સુ ૯

સાધુ પટુ સંપીને રહેશે,
બેબ્હેનને નાહક ભેળાં બેસે. સુ. ૧૦

રહેશો ક્યારે ભાઈ તમે એક,
થાઓ તમ વિશ્વ વિશેક. સુ. ૧૧

પડત કેદ સાથે સાથ્હેલી,
કદી પાત કેદ સાળી પેલી. સુ. ૧૨

નવખંડ નામ રહેત સદા તારૂ,
થયુ હોત તેમાં પુરૂ સારૂ. સુ. ૧૩

કાળી દીલા ભળત તને જનમાં,
તેવો તર્ક નાચ્યો તારા તનમાં, સુ. ૧૪

બધું મનમોહન મમત તારો,
તેને મત મગતો નથી ગારો," સુ. ૧૫

ગરબો ૫ મો.

માને તમ હૂં તેનો બેનકી છનીલાં કહ્યું માને તમારે તે

તો પ્રેમ ફા. એ રાગ

ભાઈ ગરજ્યા મગન નહિ થઈએ, ભાઈ ગરજ્યા મગન ન-
હિ થઈએ; પથરમાં કાંઈ નહિ જઈએરે, ભાઈ. ટેક,

પુત્ર કુપુત્ર જો થાય કદાપિ, તોપણ કહેણ્યું થઈએરે;
ભાઈ. ૧

દુધ લોભાવનું કહી ત્યજે, પટ પાણી પાસ ન દીજેરે;
ભાઈ. ૨

જ હતો તો બહુ પેર આપ્યાં, તેને તે કેળવી લીજેરે;
ભાઈ. ૩

લાડકવાયે હઠીલા થઈ ભાગે ત્યાં, રંજ તે કેમ ન રાખીએરે
ભાઈ. ૪

પુત્રો તમારી પર ઘર વસતા, તેમ તે નભાઈ ભણી
આણીએરે ભાઈ. ૫

સુખ માણીએ મુંબાઈ શહેરમાં, એ સહુ વિચારી લી-
જેરે ભાઈ. ૬

મોહન મા થઈ દુશ્મન કેરો, આજ સાચો તે કેમ ભુલીએરે;
ભાઈ. ૭

(રાગ પરજ)

ગોવિંદજી પ્રાણ હમારારે, મને જગ લાગ્યો ખારો રે. એ રાગ

ચુનીલાલ આવું કીધુંરે, દુઃખ તેં દાવ નળ દીધુંરે;
ઘટે નહી તુજને એવુંરે, કરવું કામ દુશમન જેવુંરે ટેક

માત સભા અવળાં જન્યા, અવળી ઈચ્છા મન;
ઝેર ખાધો પણ તે કશો, કહું એવી લાખું આ દેહ. ચુની. ૧

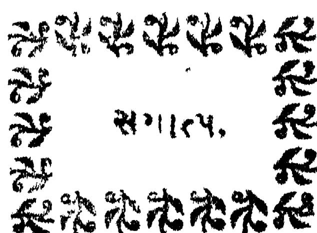
· વેર ધરી મને, રગડયો કોરટ માંય;
. શાખા તેં ભરી, મારા વોરૂધ માં તેં ત્યાંય.
ચુની. ૨

ખુદા સરવે જાણ્યા, જુઠો સહુ સંસાર;
સમજુ તું જુઠો બન્યો, મારા દુખ તણો નહી પાર.
ચુની. ૩

રાખી નમપર વરતતો, હું સદાય વરતું વ્હાલ;
હેતુ ધઈ વેરી બન્યો, મારા કીધા તે ભુંડા હાલ.
ચુની, ૪

ખીજ ચાહે તે કરે, તુજને ઘટે ન એમ;
સગપણ છોડયું તેં ખરું, તેં તો છોડયો સગાનો નેમ.
ચુની. ૫

શ્રી કુંથુ તે દાસ થઈ, વાળજુ ઊંડુ વેર;
સાળી પહેલું ઘેરયો, કાંધો મારાપર આ કેર. સુની. ૬
પરદેશો કાં પરવશી, પરઘર ભારશું પેટ;
નાણાં મુખ જોવું નહી, ભાગ કરવા પડે જો વેઠ, સુની. ૭
કસ્તુરી માતીલાલને, નથી ફરખ કે શોક;
તે તો ગાન પ્રાક્રમ કરશું પણ રમત માંહ; મન ચોક.

સૂચના

જોઈએ મારી તરફ લખવું

મુંબાઈ વાળા શેઠ ભાઈચંદ જગજીવનદાસ ચોકશી-

ના કેટાલાગ	૦–૦–½
મોહનદાસ ભાગ ૨ જો	૦–૧૨–૦
બાળ લગ્ન નિષેધક ગરબાવળી	૦–૨–
દ્વિત્રિપા કૃષ્ણ દર્શક નાટક	૧–
સુધારાનો ઝગડો	૦–
વલ્લભ કુળના બાળકોની સ્તુતિ	૦–૧–
સત્ય ગુણ મહેતા	૦–૩–૦

ચુનીલાલ મગનલાલ
ઠે૦ આકાશેઠના કુવાની પોળમાં
અમદાવાદ.